

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravníštvo „Slov. Naroda“.

Postave o bolnišnih blagajnah.

—*— Kakor za nameček postavi proti socializmu in dinamitu, predložila je vlada državnemu zboru načrt postave, ki ima namen urejati bolniško preskrbovanje vsega osebja, katero še ni pristopilo v privatna bolnišna društva ali še ni pri tovarniških in pri zadružnih bolnišnih blagajnah. Ta postavni načrt zaključuje torej jeden del takozvane socialne reforme, oni del namreč, za kojega država ne žrtvuje ničesar, marveč le postavno določa žrtve podjetnikom in pa skrb „samega za sebe“ delavskemu osebju. Ne bode odveč, če pri tej priliki to važno zadevo nekoliko natančneje razpravljamo, vsaj je do sedaj skoraj brez izjeme vse še na papirji in bode gotovo stalo marsikaj posla in truda, predno se preskrbovanje bolnikov v smislu novih postav osnuje in uredi tako, da bode „voz tekkel“. Vsled društvene postave od leta 1867 napravila so se posebno mej delavci različna društva. Avstrijskim delavcem bila so v vzgled većinoma društva osnovana v Nemčiji po Schulze-Delitschi in Lassallu. Prvi nameraval je s principom „lastne pomoči“ zboljšati gmotno stanje delavskega stanu,

slednji pak je imel, ne da bil zametaval Delitschev princip, višje in pomenljive namene, ki so bili izraženi v ustanovi „občnega nemškega delavskega društva“. Desetletja so že minula, prouzročitelji delavskega gibanja preselili so se v večnost, njih delo in trud zadobiva pa dan za dnevom več pomena, višjo veljavo. Principa obeh mož pripoznana sta po največjih državnikih, pa tudi našim postavam dajeta ti načeli svoje znamenje, svoj pečat. Toliko v obče.

Posebej pa je nam pečati se z bolnišnimi blagajnam. Država se dosedaj v to zadevo ni utikala, osnivanje tacihi blagajin prepuščala *je prosti volji dotičnikov, če so le spolnili določbe, ki jih terjala društvena postava od leta 1867. Vsled te prostosti je navstalo mnogo društev sicer z enakim namenom, a v opravi in obliki silno različnih. S prva ustanovile so se bolnišne blagajne kot pododdelki delavskih izobraževalnih društev, in čeravno takih dan danes skoro več najti ni, — je istina, da bi se brez take podlage bolnišne blagajne nikdar ne bile tolikaj uživetvorile. Prevaga delavskih izobraževalnih društev od prvotnega smotra na politično in agitatorično stran prouzročila je pa že l. 1870, po komaj dveletnem obstanku, razpust teh društev po političnih oblastvih; in od takrat visel je Damoklejev meč vedno nad njimi. Naravno je torej bilo, da so delavci skrbeli, da ločijo bolnišne pododdelke od prvotnih društev in jih na lastne noge postavijo. S tem hoteli so preprečiti društev razpust in tako tudi izgubo nabranega kapitala.

Poleg podpore bolnikov imela pa so pričetkoma ta društva še poseben oddelek za preskrbovanje ponesrečenih ali onemoglih udov, tako zvane „Invaliden-Kasse“. Čim bolj so prve vspevale, tem slabši godilo se je slednjim, kajti njih podlaga ni bila prikladna narodno ekonomskem izkušnjam uplačevanja. Uplačevanje bilo je prenzko odmerjeno za velikansko misel, preskrbljevati starce in onemogle. Saj je pa tudi nemogoče z lastnimi doneski delavcev osigurati se za take slučaje, in tako so se polagoma invalidni oddelki odpravili, nabrani kapital pa se je po sklepu društvenikov pripisal k bolniškemu fondu, ker do užitka itak še nihče pravice ni dobil. Notranja uprava teh blagajin je jako dobra in cena, zveza z društvi po raznih deželah za potujoče kaj koristna. Jedino delavska

bolnišna blagajna na Dunaji (največja izmej vseh) izplačala je od leta 1868 do sedaj že nad poldrugi milijon goldinarjev obolelim udom.

Razen teh občnih blagajn osnovalo se je pa pozneje mnogo strokovnih bolnišnih blagajn in tudi se prav dobro obnašajo. Tukaj treba opomniti, da v te blagajne uplačujejo samo delavci, da društva le redkokdaj dobijo kako podporo po posamičnih in od hranilnic. Podjetniki ali samostojni obrtniki so le v redkih slučajih podporni člani; vodstvo pa je povsod izključno v rokah delavcev.

Te blagajne zadostujejo svojemu namenu, podpori bolnikov, popolnem in od strani delavcev dosedaj v tej zadevi ni bilo slišati druge želje, — nego da se jim ohrani in zagotovi sedanja samouprava, da se tovarniške bolnišne blagajne in pa one po premogokopih (Knappschafts-Brüderladen) preustrojijo in izročijo delavcem v samoupravo. Delavci neso zahtevali, da bi se podjetnikom nakladalo kako uplačevanje, poudarjajoč, da je slednjim možno odškodovati se za svoje doneske v bolnišne blagajne pri mezdi delavcev.

Bodi si že ta misel prava ali ne, kot faktum moramo jo poudarjati in to tembolj, ker se je po novi obrtni postavi, po postavi za zavarovanje proti ponesrečenju, kakor tudi po sedaj predloženem postavnem načrtu o bolnišnih blagajnah upeljal princip, vsled katerega se ne le tovarniškim in obrtovalnim podjetnikom, marveč tudi slehernemu malemu obrtniku naklada dolžnost okoli 33 % za svoje pomočnike v blagajne uplačevati. Mi vsekakor priznavamo omenjeni princip, če bi tudi res bilo, da bi se bojazen delavcev uresničila, — kajti veliko več korist navstane delavcem z neomejeno sigurnostjo podpore v slučajih bolezni, — nego ona dvomljiva sigurnost višje mezde. Slednja se itak ne ureja po tako malenkostnih okoliščinah; marveč po čisto naravni podlagi, ponujanja in povpraševanja za delo

Misel: napraviti jedino državno bolnišno in invalidno blagajno razmotrivala se je v obilej meri in gotovo je, da bi se taka blagajna z nazori delavcev bolje strinjala, — nego to, kar se sedaj snuje. Le taka blagajna zadostovala bi vsem zahtevam. Ne le da bi dajala popolno sigurnost, marveč delavec bil bi ud taiste, bodi si v kakeršnem kraju koli, bodi si, da ga bolezen doleti na potu!

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Gospod urednik! Poznate li Vi prave uzroke sedanje francosko-kitajske vojne? Dvomim, močno dvomim, da bi je poznali. Saj se menda še spominjate, kako je bilo s francosko revolucijo. Leta in leta prebrskovali so zgodovinopisci zaprašene arhive, uglabljali se v vse njim pristopne vire ter napisali in mej svet pošiljali toliko knjižur in knjig, da bi iz njih prav lahko zgradili novo, pomnoženo bastiljo. A vsi ti zgodovinopisci neso zadeli pravega. Čez nekoliko desetletji navstal je še le nadobuden mladenič, ki je izumil in potem skrbno napisal „Prave uzroke francoske revolucije“.

Isto tako je tudi s francosko-kitajsko vojno. Domnevali in ugrabili smo mi in drugi na vse kriplje, a do prave dlake nismo prišli. Stoprav Tržaška „Edinost“ odstranila je mreno izpred mojih očí, sedaj lahko povem, zakaj da se gre, saj zajemam iz verodostojnega vira. Nepoznan in menda tudi doslej še ne diplomovan matematik izračunal je v „Edinosti“ predzadnje številki, da je „najbogatejši

človek na svetu“ kitajski bankir Hanqua v Kantonu. Ta siromak ima po poročilu „Edinosti“ nič menj in nič več, kakor tri bilijone in 960 milijonov goldinarjev premoženja. Pojmite li to? Meni delajo take številke preglavico in od nekdanj že sem nerad zapisaval bilijone, ker sem si vedno mislil, da jih v praktičnem življenji nikdar rabil ne bodem.

A ko sem Vam to povedal, je vendar pravi uzrok francosko-kitajske vojne dovolj jasen. Tri bilijone goldinarjev! Majka božja, kako srečni so Francozi! S to vsoto — kajti pritlikino 960 milijonov bodo vsaj pustili ubogemu bankirju — poplačali bodo državne dolgove vesoljnega sveta, kupili bodo nazaj Alzasijo in Loréno in vse ozemlje do toli opevane Rene, preostajalo jim bode še toliko denarja, da bodo lahko s samimi bankovci pokrili vso lepo Francosko in na nameček si privoščili še vse tri Bismarckove slavne lase. Auri sacra fames! Kdo bi ne imel gladu po zlatu, ko čuje in čita o treh bilijonih goldinarjev in to v „Edinosti“, katero uredjujejo sami resnobni možaki in učenjaki, ne pa stavci, kakor se baje pri drugih listih, zlasti ob praznikih, godi?

Moj račun o treh bilijonih goldinarjev seveda ni točen, a ker se pri tolikih vsotah ne sme gledati na malenkosti, zatorej sem toli plemenit, da prebitek, ki bode naposled vendar še ostal, v sporazumljenji s srečnimi Francozi, odločim za mirovino nepoznanemu in še ne diplomovanemu matematiku „Edinosti“. Morebiti se mu bode ta vsota velemala zdela, a spominja naj se pregovora, da se darovanemu konju ne gleda na zobe.

„O tem dovolj, torej novega kaj“. Prav rad bi ustregel Vašej želji, ali na zibeži sem, ker ne vem, s čim bi postregel, kajti gradiva je na ostajanje, nekaj še iz predpusta, nekaj pa iz sedanjega postnega časa. Iz predpustnega časa bi mi bila na razpolaganje povest, kako so nekje, v aristokratskem oddelku našega mesta priredili veselico, h kateri so bili povabljeni le tisti, ki imajo modro (blau) kri. Ne vem, so li konji tudi modrokrvni, toliko pa je gotovo, da so tudi malega konjiča pripeljali v „salon“. A slednji obnašal se je tako neokolikano, da so dame kričale po „Eau de Cologne“, gospodje pa soglasno ukrenili, da ta konjič še ni „salonfähig“.

To je bilo predpustom, sedaj pa je post, kajti časi se izpreminjajo. Našemu Matevžu more-

Pravi socializem se ne upira temu, da država jednaka podjetja v lastno roko vzame, kajti državi, od koje terja osiguranje življenja in prislužka, prepuščati mora tudi sredstva do tega. Vsaj pa tudi delavci po tovarnah in največjih industrijskih podjetjih nemajo do svoje blagajne nikakega upliva. Če so tudi leta in leta uplačevali, — v isti dan, ko izstopijo, izgube vso pravico do uplačanih doneskov in do vsakeršne podpore. Pretresovati nam je torej, se li bodo po novih zakonih omenjene neprilike odpravile in bolnišna podpora uredila tako, da bode zadovoljevala prizadetim ali ne?

Novi postavni načrt se zove: „Zakon za bolniško zavarovanje delavcev“. Kakor se iz precej obširnega predloga razvidi, mu je v obče namen, napraviti vsemu bolniškemu zavarovanju jednako lice; zategadelj morajo po § 56., 57. in 58. združne bolnišne blagajne, knapovske blagajne in v smislu društvena postave od 26. novembra leta 1852 ustanovljene bolnišne blagajne svoja pravila toliko preustrojiti, da se bode z § 6. do 8. nove postave glede minimalne svote izplačevanja ujemala.

Bolnišne blagajne pa, ki so na podlagi društvene postave od 15. nov. l. 1867 ustanovljene (tako so skoraj vse, sedaj obstoječe delavske blagajne) morajo se pa pred vsem po postavi od leta 1852 preustrojiti; kajti društvena postava od leta 1867 vladi daje dovolj sigurnosti, da bi se enakim društvom obligatorično zavarovanje prepuščalo.

Po novi postavi (§ 1.) morajo se vsi delavci in uradniki, ki so po postavi proti ponesrečenju zavarovani, zavarovati tudi proti bolezni.

Jednako velja obligatorično zavarovanje proti bolezni za vse delavce in uradnike — za slednje pa le če njih dohodki 800 gl. na leto ne presegajo — pri obrtnijah, ki spadajo pod obrtni red, in pri vseh drugih obrtnih podjetjih, pri železnicah in pri mornarstvu.

Ministerstvo pa sme (§ 2.) delavce in uradnike pri kmetijskih in gozdarskih podjetjih, ki sicer pod zavarovanje po § 1. ne spadajo — podvreči zavarovanju v smislu te postave.

Minimalna podpora zavarovancev (§ 6) mora biti sledeča:

1. od pričetka bolezni brezplačno zdravniška pomoč in zdravila
2. od tretjega dne bolezni pričenši denarna podpora, ki ima znašati polovico navadno mezde.
3. ko bi zavarovanec umrl, izplačati se ima vsota v dvajseterem znesku navadne mezde.

Bolnišna podpora naj traja vsaj trinajst tednov. Porodnicam daje se podpora najmenj za tri tedne po porodu.

Določba vsote, kaj je običajna ali navadna mezda (§ 7), pripada političnej oblasti. (Konec prih.)

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 27. februarja.

Pri debati o podpori za kraje po vremenskih uimih poškodovane oglašil se je tudi g. poslanec Pfeifer in izrekel željo, da se naj usliši prošnja, katero so poslale občine na Dolenjskem, lani po toči zadete. Dovolilo se je za Nižje Avstrijsko, za Mo-

biti to ne bode prav, pa ne moremo mu pomagati. „Kar sem pisal, sem pisal“. Saj se ne sme tako natanko paziti na črke, kam pa bi prišli? Pomislite, pred par dnevi poročata v jednej sapi dva slovenska dnevnika, da človeka, ki je v Idriji utonil, še neso našli. Poredni slučaj pa je nanesel, da je v isti dan, ko se je ta notica tiskala v omenjenih listih, utopljenec že dva dni bil pokopan. „Oj muhaste osode!“

„Časi se izpreminjajo! vskliknil je mož, jedva jedno leto oženjen in pristavil je še: Jaz sem svojo ženo, ko je bila še samica, tako rad imel, da bi jo bil kar snedel. Sedaj pa mi je žal, da je nesem.“ Časi se izpreminjajo! vzdihnila pa je gotovo nedavno tudi vdova visokega, na Kranjskem porojenega dostojanstvenika. Ko je njen soprog bil še živ, ponašali so se sorodniki in svaki z njegovim dostojanstvom, češ: „das gibt der Familie einen Glanz!“, nosili bi bili ekselenco in njega lepšo polovico na ramah. Komaj je preuzvišenost zatisnila oči, bil je položaj popolnem predručen. Tožna vdova se je tega tudi na svojo žalost prepričala. Hoteč po smrti dragega soproga za nekoliko časa premeniti svoje bivališče, piše v tem zmislu sorodniku, ki je bil doslej najprijaznejši, naj-

ravsko in Šlezijo 36.000 gl. Za Štajersko, kjer je l. 1884 tudi toča pobila v raznih krajih, na primer pri Vidnu, menda deželno namestništvo ni storilo nobenega nasveta, ker se v vladnem predlogu ne nahaja nobena svota za Štajersko.

V generalni debati o državnem proračunu bode od strani Slovencev govoril gosp. Raič, od česke strani Zeithamer, Fanderlik, od poljske Čerkovski. Levičarjev se je cela vrsta dala upisati. Prvi je svoj žolč nad vlado in večino razlival Carneri, Mož ima celo leto dovolj časa, pripravljati se na ta govor in ga ugajati, pa kipeča strast mu slepi oči in razvneti kri mu ne dopušča vesti se mirno in dostojno. Zabavljati na vlado, zabavljati na večino, govoriti o vsakojakem, le ne o proračunu, stara navada je Carnerijeve. Današnji njegov govor pa je bil gotovo najslabši od vseh, kar jih je kdaj bral v zbornici. Prava mešanica, počenši z zgornjeavstrijskimi volitvami do moravskih volitev za deželni zbor in trgovinsko zbornico, Länderbank, severna železnica, gališka transversalka, Pražakov narodni fanatizem, najnovejša njegova imenovanja na Spodnjem Štajerskem, disciplinarna preiskava proti nekemu predsedniku deželne nadsodnije (Waser?) itd. itd. vse je bilo pomešano, in govorniku so poslušalci v resnici pritrjevali, ko je dejal, da se njemu vse to gledajočemu včasih zdi, da se mu meša po glavi.

Carneri sluje v gotovih krogih za velikega filozofa, pa danes je pokazal, da mu k filozofiji manjka najpotrebnejšega — logike. To so čutili celo njegovi prijatelji in ko je končal, žel je le pohlevno pohvalo in malo čestitanja.

Zeithamer, ki je za njim poprijel besedo, je dobro označeval Carnerijevo govoričenje, primerjaje ga dežju in škropilnici, ki zemljo za trenotek pomoči pa kmalu zopet izgine brez sledu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. februarja.

Nemški konservativci, zlasti oni, ki se ravna po dvornem svetniku Lienbacherji, hudo nasprotujejo predlogi za regulovanje galiških rek. Zategadelj ta predloga v tem zasedanju državnega zbora ne pride več na vrsto. Že dolgo se opazuje, da ti poslanci skušajo zavirati vsake zahteve Poljakov, zlasti pa delajo opozicijo finančnemu ministru. Nek poljski list sodi, da bi radi finančnega ministra, ki je Poljak, zamenili s kakim Nemcem. Ta list misli, da bi Poljaki morali pri prvi priložnosti dati nemškemu konservativcu razumeti, da so neizogibno potrebni desnici državnega zbora, da ta brez njih nema večine. Mi smo že večkrat trdili, da so skoraj vsi nemški konservativci Slovanom ravno tako sovražni, kakor liberalci, da se pa nam kažejo prijazne samo za to, ker nas potrebujejo za svoje namene. Ta izjava poljskega lista in postopanje nemških konservativcev poslednje čase v državnem zboru nas v tem le utrjuje.

Deputacija suplentov srednjih šol je te dni bila pri naučnem ministru Conradu in prosila, da bi se jim povišale plače. Minister jim je obetal, da bode skušal izboljšati njih stanje, kar mu bode tudi mogoče, ker je budgetni odsek enoglasno njim na korist sklenil neko resolucijo. Vlada bode torej dobila sredstev, da bode lahko imenovala več starejših suplentov definitivnimi učitelji.

Kakor čujemo, posvetovala se bode škofovska konferenca tudi o posvečevanju nedelj.

uljudnejši — in najudanejši vpraša, bi jej li od svojega velikega stanovanja za par dni ne odstopil jedno ali dve sobi.

A mož, katerega vidimo dan na dan zdravega in čvrstega korakati po ulicah Ljubljanskih, naredil se je hkratu bolnega in odrekel tožnej udovi stanovanje, češ:

„Prav žal mi je, ne morem
So taki časi zdaj.“

Preuzvišeni sorodnik je umrl, ž njim rodbine blesk, čemu bi se z objokano vdovo ukvarjal? Le praktično!

Časi se izpreminjajo, s časi pa tudi ljudje, vsaj v nekojih listih. Tako n. pr. čital sem pred dvema dnevoma, da je na profesorja Gariboldi-ja mesto prišel profesor Weiss, kateri nas pa gotovo ne bode tožil zaradi razžaljenja časti, ako javno povemo, da ni profesor, ampak še le suplent. Zaradi tega pa brez zamere, kajti: „qui bene distinguit, bene docet.“

Povečal bi bil še rad, je li gospod G. kaj „dobrega volja“ prišel iz Gradca, kamor je bil šel delat izpit, pa vedi ga vrag, nič se ne izve v tem meglenem mestu in ljudje so zapeti do pod vratu.

Alfa.

Sklepi konference se bodo v posebni spomenici predložili cesarju. Skoro vsi škofje, ki so prišli h konferenci, so že bili vsprejeti pri naučnem ministru baronu Conradu.

Čehi se že dalje časa pritožujejo, da prostori, ki so odločeni za česko vseučilišče ne zado- stujejo svojemu namenu, zlasti zdravniške fakulteti manjka potrebnih prostorov in priprav. Naučno ministerstvo je vsled teh pritožb sklenilo odposlati posebno komisijo večakov, da pregleda te pomanjkljivosti na lici mesta. Ta komisija bode tudi ogle- dala poslopji obeh tehniških šol, ter se zlasti po- svetovala o zgradbi novega poslopja za kemični la- boratorij česke tehniške šole ter začela pogajati se z mestom zaradi novega poslopja za Praško obrtno šolo.

Brnski mestni zbor dovolil je sedaj na Dunaji bivajočemu provizorju L. da otvori svojo lekarno. Moravsko namestništvo je pa ovrglo ta sklep mestnega zbora, ker dotičnik ni zmožen obeh de- želnih jezikov. Lekarji morajo občevati s prebivalci raznih stanov in pomanjkljivo jezikovno znanje bi utegnilo prouzročevati osodepolne zmote pri prodaji zdravil. L. se je sedaj pritožil proti tej odločbi pri ministertvu.

Hrvatski poslanci ogerskega državnega zbora so se v posebni konferenci posvetovali, kako postopati zastran reforme gospodske zbornice. Skle- nili so tudi v podrobnej debati glasovati za vladno predlogo. Samo pri § 6. bode zahtevali, da se v tekstu omeni tudi Hrvatska in Slavonija, kar se do sedaj ni zgodilo. Tej konferenci je predsedoval poslanec Vukotinović, prisoten je pa bil tudi mini- ster za Hrvatsko Bedeković. Onih pomislekov proti kompetenci ogerskega državnega zbora v tej zadevi, katere je navajal „Pozor“, poslanci neso imeli. Pa kaj je vladnim kimovcem mari, če se tudi ruši nagodba, da le sami ostanejo v milosti pri ministrih.

Na Dunaji se je sešla avstrijsko-ogerska carinska konferenca, da se posvetuje o po- višanji carine na razne kmetijske in obrtnijske izdelke, ki se od drugod uvažajo. Ker druge države povišujejo carine, prisiljena je Avstro Ogerska isto storiti, da varuje interese našega kmetijstva in obrt- nije. O posvetovanjih te konference nam še dozdaj ni nič znanega.

Vnanje države.

Vladni krogi v Peterburgu nikakor ne mislijo prisvojiti si Herata in s tem delati težav angleški vladi. Javno mnenje pa zelo sili na to, zlasti ru- ski časopisje prigovarja vlado, da si prisvoji to deželo. Pa tudi v Heratu samem je močna stranka, ki želi ruski protektorat. Ruski listi mislijo, da bi bila najnaravnejša meja za Rusijo Hindu-Kuš in Paropamisus. — Zdravniki so svetovali Akzakovu, da naj za nekaj časa preneha svoje časnikarsko de- lovanje in vsled tega bode prenehal za nekaj časa izhajati njegov list „Rusj“. — Knez Dundukov- Korkakov, gubernator kavkaški, prosil je vlado, da sme odposlati znanstveno ekspedicijo v rusko-turko- mansko ozemlje in sosedne kraje.

Ker angleška vlada neče povabiti Italije, da bi se pridružila sudanskej ekspediciji, temveč v parlamentu naravnost ireka, da ni treba italijanske pomoči, skuša sedaj Italija pregovoriti sultana, da bi pritril njenej akciji ob Rudecem morji in dovolil zasesti Kassalo. Vsa prizadevanja pa dosedaj še to- liko vspeha neso imela, da bi bila Turčija umak- nila svoj protest proti italijanskej okupaciji.

Francoska zbornica je z veliko večino vsprejela povišanje carine na kmetijske pridelke. Privrženci svobodne trgovine se ta predlog hudo po- bijali, pa vse ni nič pomagalo. Večina je spoznala, da je kmetijski stan glavna opora državi, ter se temu mora pomoči. Posebno dobro je minister kmetijstva zagovarjal to predlogo. Kazal je na žalostno stanje na kmetih, na revščino, ki tam vlada, ker tuji pri- delki delajo konkurenco domačim.

V angleškem parlamentu se stvari za vlado kaj neugodno razvijajo. Vedno verjetnejše po- staja, da bode spodnja zbornica izrekla jej grajo, in da bode vlada odstopila. Novo ministerstvo se- staviti naročilo se bode lordu Salisbury-ju. Za mi- nistra vnanjih zadev bode najbrž izbran Northcote. Kaka bode politika nove vlade, se nič ne ve, le to se poroča, da bode odločnejša, ne tako omahljiva, kakor je sedanja.

Brackenbury-jev oddelek sudanske ekspe- dicije prišel je 21. t. m. na ono mesto, kjer je bil polkovnik Stewart umorjen. Našli so ondu Stewar- tove vizitnice in razne popirje konzulov Herbina in Powera. Brackenbury zaukazal je podreti hišo glav- nega prouzročitelja Stewartovega umora.

Na francosko-kitajskem bojišči ni se- daj nobenih velikih bojev. Courbet je zasel otok Pootoo na vzhodu Chusana, pa najbrž brez velikega upora. Kakor se govori, misli Courbet zabranjevati uvoz riže po morji v kitajska primorska mesta. Ker je riža najglavnejši živež vsega prebivalstva teh mest, nadejajo se Francozi najhitreje tako prisiliti Kitajce k prijenljivosti. Nek francoski list že ve povedati, da so že Kitajci voljni pogajati se za mir. To poročilo je pa najbrž prezgodno. — Kakor po- roča „Journal de Missions Catholiques“ je na tajen ukaz inanskega podkralja bilo več kristjanov pobitih.

Novi predsednik severno ameriških držav priporoča v nekem pismu, da naj se ustavi

➤ Dalje v prilogi. ➤

kovanje srebrnega denarja, kajti sicer se je bati, da bode prišlo do finančne hrize. Za ministre misli novi predsednik imenovati: Bayarda za vnanje zadeve, Manninga za finance, Lamara za notranje zadeve, Garlauda za pravosodje, Villasa za pošte.

Dopisi.

Iz Gorice 26. februarja. [Izviren dopis.] Italijanska narodna banka (banca popolare) končala je svoje kratko življenje predno je začela poslovati. Dasi je družina Ritterjeva nakupila skoraj polovico akcij ter je bila v tej zadevi angažovana, vender ni šlo. Pri vsem bobnanju po tukajšnjem laškem listu „Corriere“ in pri vsem prizadevanju skrajne italijanske stranke in njenega društva „Unione“ ni bilo zdravila, katero bi bilo mrtvorojeno dete oživilo. Z vsemi naporami razprodali so mej meščane blizu 160 akcij po 50 gld. Da ni bila „banca popolare“ strankarsko društvo, temveč le društvo, kateremu je vzvišen namen, potrebnim in vrednim someščanom in drugim v slučaju potrebe pomagati ter je iz rok oderuhov rešiti, obžalovali bi tudi mi ta „polom“; a namen društva ni bil tako vzvišen, elementom, ki so se na prva mesta silili, ni bila toliko pomoč someščanom pri sreci, temveč nekaj drugega, radi tega — requisat in pace! Koliko zbadljivega posmeha ravno od one strani, ko je „Goriška slovenska posojilnica“ pričela svoje poslovanje z majhnimi sredstvi! Koliko veselja, ko se je začetek poslovanja te posojilnice radi malenkostnih šikan od nekatere strani zavlekel! Mi bi danes „tem prijateljem“ posmeh lahko vrnili z obrestimi, pa tega nečemo, saj že tako najde posmeha dovolj oni, ki škodo trpi.

Uverjeni smo, da doleti jednaka osoda tudi politično društvo „Unione“, ker nema programa, ki bi obstanek društva zagotavljal. Gospodje „Unionisti“ so to mej nami, kar so ustavoverci v državnem zboru — si licet parva componere magnis. — Jedini so v sovraštvo do Slovencev in Slovanov sploh, jedini tudi v tem, da se mora Slovenca zatirati, neoziraje se na kakovost sredstev, in raji trpijo sami krivico, nego da bi v društvu s Slovencem uživali jednake pravice. Da le jeden slučaj v dokaz navedem. Mi zahtevamo že leta in leta narodne srednje šole ter nemamo nič zoper to, da bi se podelila tudi Italijanom jednaka pravica, a zagrizen „Unionist“ ti na zobe pove, da je zadovoljnejši z nemškimi šolami, nego da bi užival s Slovencem jednake pravice. Taki so ti kozlički, in da jim ni Bog rogov zakrivil, bi bilo za Slovence slabo.

Goriška ljudska posojilnica imela bode v kratkem svoj drugi občni zbor. Do konca leta 1884 imela je blizu 1800 gold. prometa, kar je za prvi začetek že nekaj. Nadejamo se, da bo zana-prej šlo še bolje. Koliko kapitalistov in drugih narodnjakov imamo, ki bi lahko pristopili ter dejansko podpirali zavod, ki je za goriške Slovence neprecenljive važnosti. Iz letnega poročila bo razvidno, da je postopal odbor jako previdno pri izposojanju denarjev ter zelo varčno pri stroških, katerih ima vsako društvo v začetku.

Iz Vrabč nad Vipavo 26. februarja. [Izv. dop.] Iz vseh krajev, hribov in dolin, čitamo dopise v Vašem listu. Vsprejmite tudi od nas par vrstic. Dve leti sta že pretekli, odkar smo umrlega našega veslepoštovanega župnika g. Lov. Poženela spremili do hladnega groba. Bili smo si v skrbeh, kdaj in kakega duhovnega pastirja bomo dobili. Ker smo bili nekaj časa ovčice brez pastirja, poslali smo prošnjo v Ljubljano. Naša prošnja bila je kmalu uslišana in dobili smo tako vrlega župnika, da smo ga vsi veseli in da smo mu zlasti za izvrstno olepšanja božjega hrama prav iz srca hvaležni.

Dobili smo pa tudi novega učitelja g. Ivana Rudolfa, domačina iz Črnega Vrha. Tudi ta gospod je vsega priznanja vreden. Odkar je prišel semkaj, so otroci vsi prerajeni in vidno se opazuje upliv poučevanja.

Obema gospodoma, župniku in učitelju pa si usojamo priporočati, naj bi nam osnovala prepotrebno „Bralno društvo“. Bralnega društva si vsi želimo, ker dobro znamo, da nam bode v korist in omiko. Članov bode kmalu dovolj in kolikor možno bomo gospodoma pri tem snovanju pomagali. Torej urno na delo z gaslom: „Bog in Slovenci!“

Iz Šaleške doline 26. februarja. [Izv. dop.] (Pustne burke, pa resnične.) Neki mesar kupil je v Lokavici od nekega kmeta bika za 75 gld. Ravno odhajaje na Hrvatsko svinje kupovat, snide se v Celji v gostilni „Pri Dunajskem

mestu“ z Graškim mesarjem ter bika zopet proda za 108 gld. s pogojem, da ga mora sam goniti, ker on odpotuje na Hrvatsko. Graški mesar pošlje svoja dva ali 3 dninarje pretečeni ponedeljek (9. svečana) po bika in ženejo ga čez Lokavico (ker pot zaradi prevelikega snega ni povsodi pripravna) na Vas Gorenje. Gonjači, zaradi prevelikega terpljenja vsi utrujeni in žejni, hočejo se odpočiti in svoje življenje z žlahtno vinsko kapljico (kakoršna je navadno ondu) okrepčati, ter privežejo žival pred hišo za neko naslanjalo in odidejo v sobo, v kateri so ravno svatje bili, ter pijo in se vesele, ne da bi mislili na zunaj stoječo žival. Godba začenja svirati, dninarji v veseli družbi se veselijo dalje. Biku se pa vse to že preveč zdi, dolg čas mu je, tudi on hoče pogledati to veselo družbo. Odrta se ter oblastno koraka v sobo. Svatje vsi prestrašeni, nehajo rajat, ter kar mogoče duri tiščijo in ker mislijo, da ni nobene rešitve pred zdvijano živaljo, da je konec njihove zabave, mislijo pa tudi, da je konec njihovega blagega življenja —! K sreči je natakara ravno v klet zletela. Bik jo zagleda in zdirja za njo ter odbije pipo od jednega soda. Dekle vsa prestrašena za sodom kriči, svatje pa v sobi, bil je neusmiljen krik. Še le po dolgem trudu napravili so red, to pa le tako, da so vsled hrupa zdijanega bika spravili v hlev, potem predrl strop in ga previdno dobili na vrh, ter pozneje odgnali v Celje.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov v Šent Vidu nad Ljubljano za zgradbo društvenega poslopja 200 gld.

— (Presvitla cesarica) pripeljala se je predvčeraj v Amsterdam. V imenu kralja pozdravil jo je vrhovni dvornik.

— (Konfiskacija) zadela nas je zopet včeraj. Državno pravdnistvo zaplenilo je včerajšnje številko zaradi jako obširnega uvodnega članka z naslovom: „Eksclenca Waser in Kranjska“ in zaradi domače stvari „S spodnjega Štajerskega“. Vsebina uvodnemu članku razvidna je deloma že po naslovu. Govor bil je v članku o nastavljanju sodnijskih uradnikov na Kranjskem, v notici pa o izpraznjenem mestu sodnijskega pristava za Laški trg. Gospoda: „Spiritus asper“ in „Spiritus levis“ naj blagovoljno vsprejmeta naše sozajenje. Današnjemu listu dali smo 2 strani priloge.

— (Slovensko gledališče.) Jutri se predstavlja Raimundov čarobni igrokaz „Zapravljevec“. Pri predstavi sodeluje oddelek pevskega društva „Slavec“. Ker so uloge jako dobro razdeljene, nadejati se je prav lepe predstave.

— (Slovstveni zabavni večer) je danes. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Pri deželni sodnji v Ljubljani) bili so zadnje dni nekateri starejši gospodje strašno vznemirjeni. Bilo je pa tudi povoda dovolj, kajti upisali sta se dve slovenski uknjižbi v doslej deviške zemljišne knjige.

— (Gosp. dr. Josip Dernjač), naš rojak, skriptor v knjižnici akademije vzornih umetnosti predložil je jeden izvod svojega, v našem listu nedavno omenjenega spisa „K zgodovini Schönbrunn“ cesarjeviču Rudolfu. Prestolonaslednik se je za to knjižico mnogo zanimal, jo vzprejel ter naročil, da se spisatelj izreče posebna njegova zahvala za vrlo in korenito pisano delo.

— (Novi prošt pri stolici v Trstu.) Prijatelj našemu listu poroča iz Trsta, da je stolnemu kapitelju proštom izbran in od sv. očeta v Rimu potrjen visokočastiti gospod doktor Janez Šust, rodом Gorenjec od Fare pri Škofji Loki. Bog daj vrlemu možu in rodoljubi tudi v bodoče krepko zdravje, da bode lahko delal na novem častnem mestu še mnogo let za blagor škofije in svojega naroda!

— (Sodnjim tolmačem na Dunaji) za srbski in hrvatski jezik potrjen je od višjega deželnega sodišča Dunajskega advokatski koncipijent gosp. drd. Radoslav Pukl. Vlani po leti bil je znani ta rodoljub in dopisnik našemu listu zapriščen tolmačem tudi za slovenščino in bolgarščino. Vrlo!

— (Slovensko-nemški napisi) pribili so se danes nad večino magistratnih uradov. Za ostale urade izgotove se taki napisi v kratkem.

— („Ljubljanskega Zvona“) izšla je danes 3. številka. Vsebino prihodnjic.

— („Zadruga“) izšla je 2. številka. Vsebina: Slovenske menjice. — Popravljen pravila „Zveze“. — Davkarske zadeve. — Računski sklepi. — Razne stvari. — Računski sklep „Zveze slovenskih posojilnic“ za l. 1884. —

— (Vrsta porotnih obravnav,) ki se prično 2. marca t. l. pri c. kr. deželni sodnji Ljubljanski, je sledeča: 2. marca: Anton Mihelič, hudodelstvo uboja; 3. marca: Matevž Škrbec, hudodelstvo spolskega posiljenja; 4. marca: Miha Bokalič, hudodelstvo uboja; 4. marca (druga obravnava): Martin Jelovčan, hudodelstvo uboja; 5. marca: Anton Hribar, hudodelstvo spolskega posiljenja; 5. marca (druga obravnava): Janez Zaletel, hudodelstvo spolskega posiljenja; 6. marca: Janez Kokel, hudodelstvo ponarejanja kovanega denarja; 7. marca: Alojzij Mayer, hudodelstvo umora; 9. marca: Janez Kavčič, hudodelstvo požiga; 9. marca (druga obravnava): France Volčič, hudodelstvo uboja; 10. marca: Janez Peternel, hudodelstvo rop. Dve do tri obravnave, mej njimi tiskovna tožba g. profesor Wies-thalerja proti g. pravniku g. Trillerju utegnejo priti tudi še na vrsto.

— (Pobalinsko.) Tukajšnjemu fotografu g. E. Pogorelcu utrl je neznan lopov šipo v vitrini v Slonovih ulicah razstavljeni ter izmaknil nekoliko fotografij, ter tako naredil za 8 gld. škode.

— (Ubežal) je včeraj zjutraj iz zapora pri tukajšnji c. kr. okrajni delegirani sodnji postopač Tone Petiani. — Z Lichtenthurnovega vrta na Poljanah pa je ušel v prisilni delavnici zaprti Jurij Miklavčič, doma iz Ambrusa, okraja Novomeškega, že mnogokrat zaradi postopanja kaznovan. Bil je v Lichtenthurnovem zavodu za delo najet, ter porabil ugodno priliko, da jo je popihal.

— (Mrtvega našli) so predvčeraj zvečer v hlevu gostilnice „pri Šikcu“ berača Janeza Križaja iz Medvod. Danes popoldne bil je uradni ogled.

— (Okrajni zastop na Vranskem) dobil je iz deželne blagajnice 3000 gld. podpore za most čez Savinjo mej Braslovčami in Polzelo.

— (Graščino Ebensfeld) na Ptujskem polji kupila je „Prva avstrijska hranilnica na Dunaji“ za 128.205 gld. 14 kr. S to graščino hotela sta se okorstiti gg. dr. Strafella in Kofler na Ptuji, misleč, da jo bode erar za drag denar odkupil. A pila sta pri kupu na medvedovo kožo in leta in leta prodajala in pogajala se za graščino pustinja, dokler ni obema sape zmankalo.

— (Trboveljski premog) rabil bode naši mornarici v bodoče za kurjavo, mesto dosedanjega angleškega. Poskušnje s Trboveljskim premogom so se baje dobro obnesle.

— (Zlat prstan) našel se je v „Zvezdi“ ter izročil mestnemu magistratu.

— (Premembe v Lavantinske škofiji.) Umrl je gosp. Mat. Novak, župnik v Podsredi v 57. letu svoje dōbe. Premeščeni so gg. kaplani: Josip Kranjc v Pišce; Jurij Hrastl v Reichenburg; Jakob Hribnik v Braslovče, Lovro Kramberger v Trbovlje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Ptuj 28. februarja. Slovenskega porotnika Muršeca, trgovca iz Ptuja, insultovali so v Celji po obravnavi proti uredniku „Deutsche Wacht“, Besozziju, odvetnik dr. Glantschnigg in drugi Nemci.

Dunaj 28. februarja. Raič v generalni debati odkril mnoge krivice, katere se Slovencem posebno na Štajerskem in Koroškem pod sedanje vlado gode zlasti od naučnega ministerstva ter energično zahteval popolno izpeljavo narodne ravnopravnosti za Slovence.

Krf 27. februarja. Cesarjevič Rudolf in Štefaniya pripeljala sta se ob 9¼ uri zjutraj pri lepem vremenu semkaj. Zvečer odpeljeta se v Berut.

Kotor 26. februarja. Cesarjevič Rudolf in Štefaniya pripeljala sta se iz Dubrovnika ob 2¼ uri popoldne v naše mesto. Prebivalstvo priredilo je visokima gostoma navdušen vsprejem. Popoldne prišel je knez Črnogorski pozdravljat visoka gosta. Obed bil je na jahti „Miramare“, ki je ob 7. uri mej živoklici občinstva odplula iz sijajno razsvetljene luke.

London 28. februarja. Gorenja zbornica vsprejela je Salisburyjev grajalni votum proti kabinetu s 198 proti 68 glasom. Dolenja zbornica pa je zavrgla Nothcotejev grajalni votum s 302 proti 288 glasom. Z manjino gla-

sovalo je 39 Parnollovcev, več liberalcev, mej njimi Goeschen in Forster.

London 27. februarja. Pri večerajšnjih strelnih vajah v Shoburness-u razpočila se je granata, ubila jednega častnika in jednega topničarja takoj, težko pa ranila devet drugih častnikov, več topničarjev in civilistov. Mej težko ranjenimi sta tudi vodja topničarske šole in jeden polkovnik.

Razpis volitve za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani.

Podpisana volilna komisija daje volilcem trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani na znanje, da se bode pred volilno komisijo vršila volitev ali z ustnim glasovanjem ali z osebnim oddajanjem napisanih glasovnic 16. dan marca 1885 od devetih dopoldne do petih popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Ob 5. uri popoldne se bode to glasovanje tudi končalo.

Ako se volitev vrši z določenim glasovanjem od volilcev podpisanih glasovnic, morajo napisane in podpisane glasovnice z izkaznicami dospeti k obrtnemu oblastvu prve stopinje (na deželi k ces. kralj. okrajnemu glavarstvu, v glavnem mestu Ljubljani pa k mestnemu magistratu) tistega kraja, kjer je podjetje, zadnji čas do 12. marca 1885. l.

Volilna komisija opozoruje, da se od volilcev naravnost volilni komisiji poslane glasovnice ne bodo sprejemale.

Glasovnice bode volilna komisija 16. dan marca 1885. l. začela. Na mej glasovnic dospeli glasovnice se ozira samo tedaj, ako so bile pravočasno oddane pri obrtnem oblastvu.

Volitev se vrši javno. Volilcu se daje, kakor je že zgoraj omenjeno, na izvoljo, da voli ali

- ustno, ali
- da svoje može na glasovnici napisane sam podá volilni komisiji, ali

c) da s svojim imenom podpisano glasovnico, priloživši jej izkaznico, odda obrtnemu oblastvu I. stopinje, katero obe pošlje volilni komisiji. Glasovnice se smejo odprte ali zaprte oddajati ali dološljati. Na zaprtih glasovnicah mora biti zunaj zapisano ime volilčeve.

Tisti volilci, kateri volijo tako, da dološljajo napisane in podpisane glasovnice, morajo svoje glasovnice z izkaznicami vred v določenem roku oddati ali doposlati obrtnemu oblastvu I. stopinje tistega kraja, kjer je podjetje. Take glasovnice z izkaznicami vred se smejo dološljati po c. kr. pošti, po c. kr. davčnih uradih, ali po občinskih uradih, ali po posebnih póljih.

Po preteku določenega roka obrtnemu oblastvu dospeli glasovnice se ne smejo nič več vzprejemati.

Zgoraj navedene tiskovine (izkaznice, glasovnice, razpis volitve), kakor tudi vse uloge volilcev pošiljajo se volilni komisiji po pošti poštarine prosto, ako imajo na adresi pristavek: „V volitvenih zadevah trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani“.

Volilci trgovskega odseka in sicer: volilci I. in II. volilnega razreda dobe rúdeče glasovnice in volijo skupaj 6 članov.

Volilci III. volilnega razreda trgovskega odseka dobe višnjeve glasovnice in volijo 4 člane.

Volilci I. volilnega razreda obrtnega odseka dobe zelene glasovnice in volijo 2 člana. Volilci II. volilnega razreda obrtnega odseka dobe bele glasovnice in volijo 10 članov.

Volilci III. volilnega razreda obrtnega odseka dobe rumene glasovnice in volijo 2 člana. Vsaka volilna kategorija (volilni razred) voli sama zasé njej pripadajoče število pravih članov. Opozoruje se pa tu posebno, da morajo volilci vsake kategorije ali vsacega razreda svoje zastopnike le iz onega razreda voliti, v kateri imajo sami pravico voliti.

Daljni pouk je v razpisu volitve, kateri se vsacemu volilcu dostavi.

V Ljubljani, dne 24. februarja 1885.

C. kr. volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani.

Chorinsky.

Razne vesti.

* (Prebivalstvo v Rusiji.) Kakor kažejo uradni statistični podatki, brojila je evropska Rusija

1882. l. 77,869,521 prebivalcev in sicer 38,651,977 moških in 39,217,544 žensk. Z azijskimi okraji imelo je pa carstvo vkupe 102 milijona duš. Najbolj obljubena sta okraja Moskovski (73 duš na eni vrsti) in Podolski (62 duš na eni vrsti) najmanj obljubena je pa Astrahan (0,4 duš na eni vrsti.) 1882 leta imeli so v Rusiji 3,904,577 porodov, 3,033,569 mrličev in 716,247 zakonov.

* (Kraljica Viktorija in Londonski stavci.) Londonsko društvo stavcev uživa prav posebno milost in izredno pokroviteljstvo kraljeve rodbine. Čestokrat dobilo je že od raznih članov kraljeve hiše obilo in dragocenih knjig za svojo društveno knjižnico. Tudi pokojni soprog kraljičin, princ Albert podaril je stavcem mnogo in koristnih knjig. Nedavno pa je kraljica Viktorija sama se celo zaukazala, da se tiskarskemu društvu pokloni jeden krasno vezan izvod po njej spisane knjige: „Listi iz mojega dnevnika“ in jeden dodatek k tej knjigi: „Še nekateri listi“. Da kraljičino prekrasno darilo, katero je kraljica sama lastnoročno podpisala, vzbuja občno veselje mej stavci angleške prestolnice, radi verjamemo.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slati do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepčujočim uplivom. Cena skatleji 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3(11—2)

Tuji:

26. februarja.

Pri **Messu**: Nagy z Dunaja. — Klätzl iz Celovca. — Marzolla iz Reke. — Frankenberger z Dunaja. — Vlek iz Kočevja.

Pri **Messu**: Herzl, Zehler, Pikeš, Stein, Kaiser, Schneider, Gerstendorfer z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarju**: pl. Mayer z Dunaja. — Gušterle iz Grada.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
26. febr.	7. zjutraj	742.02 mm.	-3.6° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	741.16 mm.	+6.4° C	brezv.	jas.	
	9. zvečer	740.90 mm.	+1.2° C	brezv.	jas.	
27. febr.	7. zjutraj	742.08 mm.	-1.8° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	741.06 mm.	+6.8° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	741.16 mm.	+4.4° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura 1.5° in +3.1°, za 1.1° in 1.8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 28. februarja t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 65 kr.
Srebrna renta	83 " 95 "
Zlata renta	108 " 40 "
5% marena renta	99 " 30 "
Akcije narodne banke	866 " 40 "
Kreditne akcije	306 " 40 "
London	124 " 30 "
Napol	9 " 0 1/2 "
C kr cekini	5 " 81 "
Nemške marke	60 " 50 "
4% državne srečke iz 1854	250 gld 129 "
Državne srečke iz 1861	100 gld 172 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 65 "
Ogrska zlata renta 6%	98 " 40 "
4% " " "	94 " 05 "
5% štajerske zemljišč odvez obliq	104 " 75 "
Dunava reg srečke 5%	100 gld 115 "
Zemlj. obé avstr 4% zlati zast listi	123 " "
Prior obliq Elizabetine zapad železnice	112 " 60 "
Prior obliq Ferdinandove sev. železnice	105 " 75 "
Kreditne srečke	100 gld 178 "
Rudolfove srečke	10 " 19 "
Akcije anglo-avstr banke	120 " 107 "
Tramway-društ velj 170 gld a v.	214 " 75 "

Zahvala.

Za vsestransko isrene dokaze toplega sočutja in izraze obžalovanja povodom smrti našega nam nepozabljivega, preljubljenega gospoda

Janeza Debeveca,

poštarka in posestnika v Kamniku,

za mnogobrojno spremstvo pri sprevodu, osobito prečistitju gg. duhovnikom, gg. c. kr. uradnikom, gg. častnikom c. kr. tovarne za smodnik, gg. učiteljem s šolsko mladino, slavnima društvoma Čitalnici in „Liri“, poslednjemu za prelepo ganljivo nagrobno, deputaciji slavne požarne brambe, slednjic pa darovateljem prekrasnih vencev, vsem sočutečim meščanom in vnanjim udeležiteljem iz Mengiša, Domžal, Lukovice in Komende izrekamo s tem najiskrenejšo zahvalo.

(114)

Žalujoča rodbina.

Učenec,

star 13—16 let, ki zna slovensko in nemško, vsprejme se takoj v špicerijsko prodajalnico.

Več pri opravištvu „Slov. Naroda.“ (95—4)

Poslano.

(7—8)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepiljujoče pice,
i kas izkušán liek proti trajnom kašiju plúčevine i
želudca bolesti grkljana i proti méh rním kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

A. Krejči,

v Ljubljani.

kongresni trg, na voglu gledališčne ulice.

priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst **modernih**

klobukov in kap;

prejema tudi

kožuhovino in zimsko obleko

čez poletje v shranjevanje.

(112—1)

William Lasson-ov Hair-Elixir

Po skušnji najboljšé sredstvo za utrjenje in pospeševanje rasti las.

(Cena lončku 3 gld.)

Zaloga v Ljubljani pri **Edvardu Mahr-u**, parfumerji. (717—5)

Ustanovljeno 1847, na Dunaji in Budapešti od 1861.

Ivan Hoff-a zdravilno pivo iz sladnega izvlečka
1 steklenica 60 kr.

Ivan Hoff-a koncentratni sladni izvleček
1 st. gl. 1.12, m. st. 70 kr.

Ivan Hoff-a bonboni iz sladnega izvlečka za prsi
pristni samo v modrih zavitkih A 0,30, 15 in 10 kr.

Ivan Hoff-a zdravilna sladna čokolada
po 1/2 kilo l. gl. 2.40, II. gl. 1.60, po 1/4 kilo l. gl. 1.30, II. 90 kr.

Srečni zdravilni vspehi

pri hujšanju, pomanjkanju apetita in brezspanju. kašlju.

Gospodu

IVANU HOFF-u.

izumitelju in izdelovalcu preparatov iz sladnega izvlečka, c. kr. dvornemu založniku skoro vseh suverenov evropskih.

Dunaj, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

V Trstu, 1. oktobra 1877.

V. bl. Po rednej rabi Vaše Ivan Hoff-a zdravilne sladne čokolade vidim z veseljem precejšen vspeh na meni, na telesu sem se zredil, kašelj, ki me je jako mučil, je precej popustil, in zadobil sem popolnem apetit in spanje. Prosim z nova sledi naročitev).

Z velespoštovanjem

Narciss Stefanoppulo,

Corso Stadion 11, v Trstu.

V Gorici, 6. septembra 1882.

Lansko leto sem porabil 6 steklenic Ivan Hoff-a sladnega izvlečka; te so okrepčale moje zdravje, mi dobro dele in pomagale.

Prosim mi za letoš zopet precej 12 steklenic po poštnem povzetju poslati.

Z velespoštovanjem

Josip Bisiak,

v Gorici, via Vogel 3.

Zdravniško zdravno poročilo.

V Rudolfovem na Kranjskem,

27. novembra 1882.

Naročeno Ivan Hoff-a zdravilno pivo dobro upliva in prosim tedaj mi je zopet poslati 13 steklenic in štiri zavitke Ivan Hoff-a bonbonov iz sladnega izvlečka.

Dr. Gustav Fischer,

c. kr. polkovni zdravnik, začasno

v Rudolfovem.

(583—8)

Glavne zaloge:

Ljubljana: Peter Lassnik; Kranj: Fran Dolenc; dalje: Postojna: Doxat & Dietrich; Kočevje: Edvard Hofmann; Idrija: Fran Kos; Rudolfovo: Dom. Rizzoli, lekarna; Ribnica: Janez Pauser; Zagreb: C. Arazim Salvatorjeva lekarna, nadbiskupska lekarna, lekarna usmiljenih bratov; Celje: Kupferschmidt, Marek, lekarni; Reka: G. Catti, lekarna, Fr. Jechel, N. Pavadič, drogeriji; Gorica: G. Crstofolletti, dvorna lekarna; Celovec: W. Thurnwald, lekarna; Maribor: W. König, lekarna, F. P. Holasek; Ptuj: J. Raitharek; Pulj: G. B. Wassermann; Tuj: J. Kasimir; Trst: F. S. Prinz Seravalle, Zanetti, lekarni; Beljak: F. Scholz, dr. Kumpf-ovi dediči, lekarni; Zader: Chr. Mozocco, N. Androvica, lekarni.

60 visocih odlikovanj.

Semena
velikanske pese, detelje,
raznih trav in sočivja
prodaja sveža (109—1)
Peter Lassnik v Ljubljani.

Bock, cesarsko
in eksportno pivo
v steklenicah
(6—9) priporoča

A. MAYER-jeva
trgovina s pivom v steklenicah v Ljubljani.

Išče se solidna, priprosta in zanesljiva, bolj postarna
kuharica
na neko posestvo. — Kje? pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“.

Mejnarodna linija.
Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrsta parniki te linije vozijo redno v
Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih
cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.
Parnik „Teutonia“, odhod okoli 15. dne marca 1885.
Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.
Potniki naj se obrnejo na

J. TERKUILE,
generalnega pasažnega agenta,
Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.
Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano**
d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

Marijinceljske
kapljice za želodec,
nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bo-
lezni v elodei,

in nepresežno zoper neslast
do jedi, slabi želodec,
smrdečo sapo, napihne-
nje, kisle podiranje, šči-
panje, katar v želodci,
zgago, da se ne nareja
pesek in pšeno in slez,
zoper zlatenico, gnjus in
bljuvanje, da glava ne
boli, (če izvira bolečina iz
želodeca), zoper krč v že-
lodci, preobloženje že-
lodeca z jedjo ali pijačo,
črve, zoper bolezni na vra-
nici, jetrah in zoper zlato
žilo.

Glavna zaloga:

Lekar **C. Brady**, Kremsier, Moravsko.
Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane
35 kr.

Frave ima samo: V Ljubljani: lekarna
Gabriel Piccoli, na Dunajske cesti; lekarna
Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem
mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip
Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici:
lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini:
lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J.
Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik.
V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radov-
ljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph.
Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V
Škofjeh Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš iz-
delek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se
kupi samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj
se osobito na ta znamenja: Frave Marijinceljske ka-
pljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnena be-
sede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady &
Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena
z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in
na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske ma-
tere božje, mora biti poleg te podobe vtisneno sod-
nijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj
mora biti zapečaten z našim varstvenim zname-
njem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki ne-
majo teh znakov istinitosti, naj se zavrzijo kot po-
narejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj na-
znajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in
prodajalci. (90—3)

Kreditno društvo KRANJSKE HRANILNICE v Ljubljani

računa na dalje svojim družbenikom od posojil na menjice

za 4 mesece 5 $\frac{1}{2}$ obresti,
čez 4 do 6 mesecev . . . 6 $\frac{1}{2}$ obresti.

Prošnje za vsprejem v kreditno društvo vsprejemajo se vsak dan v
prostorih Kranjske hranilnice. (63—5)

Zaloga laka

na veliko vseh mogočih vrst in
za vsako porabo.

Tovarna

vsakovrstnih oljnatih barv, lakovih
barv za tla, deset raznih sort za
pleskarje v vseh barvah.

Razne indigrencije in voškove
izdelke za tla mazati.

Barve

za akademične slikarje.

Velika izbér čopičev.

Suhe barve

in sploh vse materialno blago za
ličilce, potem za kolarje, barvarje,
zidarje, mizarje, sobne slikarje, li-
marje, izdelovalce pohištva, stru-
garje, barvarje in za domačo po-
rabo, barve za črnila, hektografe,
stampilije, pošto, pirhe in opravo.

Velika izbér analin-barv.

Mnoge specialitete, spadajoče v
okvir navedenih obrtov.

Patrone za slikarje sob.

Zlata in bronca

i. t. d. i. t. d.

Trgovina s semenom GJURE POPPOVIĆA v Zagrebu

ne izdaje za leto 1885 novega cenika,
nego oslanjajoč se na dober glas, prosi
slavno občinstvo, da ga počasti s pol-
nim zaupanjem, kajti hoče tržiti kakor
do sedaj z dobrim, svežim semenom,
ker se ne boji nikake konkurencije, pa
zato bode preskrboval kupovateljem
dobro blago po nizkeji ceni.

Priporočam razun sočivnega in cvetlič-
nega semena še peške sadnih dreves in
mlada sadna drevesca, posebno vsako-
vrstna deteljina semena, katera so vsa
jako čista in zanesljivo kaljiva; posebno
imam veliko zalogo štajerske detelje in
lucerne z visokih krajev. Isto tako sem
v stanu kupcem na debelo preskrbeti
po ceni zanesljivo kaljive trave po niz-
keji ceni in to iz prve roke, kakor tudi
imam kravje répe na debelo in sicer
najboljše vrste.

(106—1)

Velika izbér

krtač in čopičev (Pinsel) za vse
obrtne in tovarne, umetnike, do-
mačo in pisarniško porabo.

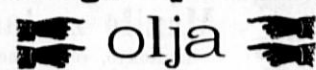
Velika izbér

vsakovrstnih glavnikov iz želvine
lupine, slonove kosti, bivoljskega
roga, belega, rumenega in črnega
roga, kavčevine in pušpanovega
lesa.

Gospodarjem

priporočam:

dobrega petroleja,

za mašine in kolomaza.

Čistilo za vino.

Torbe

prav izvrstne.

**Specerijsko
blago.**

Izvrstne kave.

Domačo mast

i. t. d. i. t. d.

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu Ljubljanskem oddati je na novo ustanovljeno službeno mesto

policijskega komisarja

z letno plačo 1200 gld. in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih 10% petletnic.

Prosilec na to službo je prošnje z dokazili o starosti, o sposobnosti, katere treba za višje upravno ali pa za sodniško službovanje, o dosedanjem poslovanju in pa o popolnem znanju slovenskega in nemškega jezika vložiti

do 22. marca t. l.

pri podpisnem magistratu in sicer onim, ki so v javni službi, potom predstojajoče gospodske.

Mestni magistrat v Ljubljani,
v 21. dan februarja 1885.

Župan: Grasselli.

V AMERIKO

pride najceneje, kdor se obrne na
ARNOLDA REIFA, DUNAJ, I., PESTALOZZIGASSE 1,
najstarejša trgovka te vrste. (623-22)
Natančneje izpovedbe in prospekti zastoj.

Hiša s prodajalnico

tudi posebno pripravna za gostilno na Notranjskem v **Slavni** pri Postojni se pod zelo ugodnimi pogoji daje v najem ali tudi **proda**. Lega hiše je ugodna za vsakešnji promet in se je tudi do zdaj dobro rentirala. Daje se v najem, ker je nje posestnik drugje moral oskrbnitvo premoženja prevzeti. — Ponudbe naj se pošiljajo na upravnitvo „Slov. Naroda“. (111-1)

Poročilo velike važnosti! Zanesljivo in radikalno ozdravljenje epilepsije (padavice)

z novim, temeljito izkušenim sredstvom.

Dočim se je tudi po neprestani porabi bromovega kalija le v redkih slučajih moglo konstatovati ozdravljenje te bolezni, se je sedaj posrečilo pripraviti zdravilo, ki je pokazalo največje uspehe, zanesljivo in radikalno pomaga v vseh kroničnih slučajih ter je zagradelj velikega pomena za vse bolnike, ki so dozdaj zastoj iskali pomoči proti tej strašni bolezni.

Mnogobrojna spričevala in premije od oseb vseh stanov.

Za ozdravljenje potrebna zdravila z vodom, kako jih rabiti, razpošiljajo se v originalnih zavitkih proti poštnemu povzetju ali predpošiljati zneska 20 frankov ali 16 mark. (110-1)

Naročila naj se adresujejo neposredno na me.

S. Riebschlager, specialist.

Berlin S., Brandenburgstrasse 35.

Dr. Spranger-Jeve kapljice za želodec.

Tajni medicinski in dvorni svetnik dr. Bücking, medicinski svetnik dr. Cohn, dr. Manning in mnoge druge zdravniške avtoritete so je preskusile in je za izvrstno domače (ne tajno) sredstvo priporočajo proti vsem želodnim in trebušnim boleznim. Pomagajo takoj proti migreni, krču v želodci, omedlevici, glavobolu, trebušobolu, zasizenju, želodčni kislini, vzdigovanju, omotici, koliku, skrofelnemu itd., proti zlatej žili, zapretju. Hitro in brez bolečin meče in povrnejo slast do jedi. Poskusite samo z malim in prepričajte se sami. Jedna stekla 50 in 30 kr.

Pri gospodu **lekarji Svobodi, pri Zlatem orlu, na Prešernovem trgu.** (716-17)

NAJBOLJŠI PAPIR ZA CIGARETE je pristni LE HOUBLON

Francozka fabrikat
Cawley-jev & Henry-jev v Parizu.
PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko **LE HOUBLON** in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.

To fino in dobro Burgundsko vino Ogerske (francoske trte, nasajene v obširnih vinogradih mojega svaka **Josipa pl. Czeke v Kiseku** na Ogerskem je izvrstno desertno vino, katero priporočajo slavni zdravniki zaradi njega milobe in izvrstnih svojstev pri želodčnih boleznih, pomankanju krvi, oslabiljenju, diarrihiji in reconvalescenci z izrednim uspehom. — Zdravilnica v Lindewiese (Slezija) uporablja to vino že več kakor 15 let in priporoča posebno kot okrepilno pri reconvalescenci. Vino se ne sme piti mizlo, ampak se mora pred porabo pustiti, da dobi temperaturo sobe. (44-4)

Burgundsko vino.

Jedino zalogo za Kranjsko

ima

LEKARNA TRNKOCZY
v Ljubljani, Mestni trg.

■ Vsaka steklenica ima zaradi pristnosti varstveno marko in grb. ■

Velika steklenica velja 80 kr., 10 steklenic 7 gld.

Prazne steklenice se nazaj vzemó. — Po pošti se pošlje najmanj 5 steklenic.

LEKARNA JULIJ pl. TRNKOCZY.

poštnem povzetju

lekarna JULIJ pl. TRNKOCZY-ja

„pri samorogu“

v Ljubljani, Mestni trg h. št. 4.

Mazilo za lase, jedno najboljših sredstev, da se prostor, kjer rasejo lasje, utrdi in da lasje ne izpadajo, ob enem jim daje lep lesk in se uporablja z gotovim uspehom pri tisočih. 1 lonček za dolgo časa samo 60 kr.

Francoško žganje najboljša vrste, ljudstvu priljubljeni lek; mala steklenica 20 kr.; velika steklenica 40 kr. z obširnim navodom za uporabo.

Pariški prašek za dame, najfinjša vrste, bel in rožnat, v škalanjavu, zelo nežen po 40 kr.

Orientalni dišeči prašek odvzame, če se dene mej perilo, neprijeten duh po mili in razširja prijetno vonjavo. 1 zavitek 30 kr.

Ozeblinski balzam po dr. Képesu je odlično najboljšo sredstvo zoper vsako ozeblino in zastarele ozeblinske bule. Steklenica z navodom vred 30 kr.

Zdravilo za kurja očesa, gotovo uplivačo sredstvo, treba samo zvečer s čopičem namazati. 1 steklenica samo 40 kr.

Malaga najfinjša v botelijah po 60 kr. **Rum** najfinjši v botelijah po 30 in 60 kr.

Čaj najfinjši v zavitkih po 30 in 50 kr. (45-4)

Izdelki morajo imeti, da so pristni zraven stoječi podpis in zgornjo obrtno varstveno marko.

Razpošilja se vsak dan po poštnem povzetju.

Dr. Schmidt-ovi uspešni prilepki za kurja očesa

uporabljajo se že mnogo desetletij kot brez bolečine in zanesljivo delujoče sredstvo v popolno odstranitev kurjih oces.

Uspeh teh dr. Schmidt-ovih prilepkov za kurja očesa je skoro osupljiv, kajti po opetovani rabi teh prilepkov se odpravi vsako kurje oko brez vsake operacije.

Cena škatljici s 15 prilepkami in z roženim dletcem za izdiranje kurjih oces 23 kr. a. v.

NB. Pri nakupu teh preparatov blagovoli p. n. občinstvo vedno zahtevati Bittner-jeve izdelke in samo one za prave priznati, kateri imajo polno firmo: „Julius Bittner's Apotheke in Gloggnitz“, in vsake druge podobne izdelke kot nevedne zavrniti. (461-2)

Glavna razpošiljalna zaloga: Gloggnitz, Nižje-Avstrijsko, lekarna J. Bittner-ja.

Dr. Schmidt-ove prilepke za kurja očesa in dr. Behr-ov živčni ekstrakt prodajata v Ljubljani lekarnarja: J. Svoboda in J. pl. Trnkoczy.

Dr. Behr-ov živčni ekstrakt

izdeluje se po zdravniškem predpisu iz lekarskih zelišč ter se že dolgo vrsto let obnaša kot izvrstno sredstvo proti živčnim boleznim, kakor proti bolečinam na živcih, migreni, ischiadi, bolečinam v križi in hrbtnem mozgu, božjasti, otrpenju, oslabiljenju in polucijam. Na dalje se dr. Behr-ov živčni ekstrakt z najboljšim uspehom rabi proti: protinu in trganju, otrplosti mišic, trganju v členkih in mišicah, nervoznemu glavobolu i šumenju v ušesih. Dr. Behr-ov živčni ekstrakt se uporablja le z vnanje. Cena steklenici s točnim navodom uporabe 70 kr. a. v.

Našemu svarjenju,

s katerim smo večkrat opozorili p. n. občinstvo, da neka v novejšem času navstala trgovka prodaja blagajnice, ki nosijo ime **Adolf Wertheim & Comp.**, s tem pa le starinari in nima nikake tovarne ter skuša z omenjeno manipulacijo le slepiti občinstvo, da bi zamenjalo ime z našo trgovko, imamo sledeče pristaviti:

V našej pravdi proti tej tvrdki razsodilo je visoko c. kr. najvišje sodišče na Dunaji z razsodbo z dne 14. januarja 1885,

da lastniki te trgovine morajo takoj opustiti tvrdko **Adolf Wertheim & Comp.,**

če ne, se jih bode rubilo, ter imajo plačati stroške instancij.

Mej uzroki je navelo visoko c. kr. najvišje sodišče zlasti sledeče:

da je naša trditve, da s tvrdko **Adolf Wertheim & Comp.** hočejo le prikrivati špekulacijo na ime „Wertheim“, ter s tem skušajo zapeljivati občinstvo, verjetna in opravičena.

Ravno tako je slavni magistrat c. kr. glavnega mesta in prestolnice Dunaj 21. novembra 1884 lastnike tvrdke **Adolf Wertheim & Comp.** zaradi nedovoljene uporabe cesarskega orla in da mesta **Budimpešto** in **Prago** navajajo na neresničen način za mesta njih proizvajanja, obsodil na sto goldinarjev globe.

Razsodba najvišjega sodišča v Avstriji in jednako glaseči se odločbi političnih oblastev I. in II. instance označujejo delovanje omenjene tvrdke tako dobro, da nam ni treba nobene besede več pristavljati — tudi naša svarjenja na p. n. občinstvo, katerim so sledili, mehko rečeno, najprejdrnejši odgovori bivše tvrdke **Adolf Wertheim & Comp.**, so sedaj s tem končana.

F. WERTHEIM & COMP.,

o. kr. dvorni založniki,

prva avstrijska ces. kr. priv. tovarna blagajnic na Dunaji.

(108)

Jedina zaloga pri

FRAN DETTER-ji,

v Ljubljani, Mestni trg št. 163.